

THỰC TRẠNG NHẬN THỨC VỀ XÂY DỰNG “TRƯỜNG HỌC HẠNH PHÚC” TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH LONG AN

Huỳnh Văn Sơn¹,
Hồ Ngọc Kiều^{2,+}

¹Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh;

²Trường Cao đẳng Sư phạm Long An

+Tác giả liên hệ • Email: hongockieu.cdsp@longan.edu.vn

Article history

Received: 12/6/2023

Accepted: 16/7/2023

Published: 05/8/2023

Keywords

Awareness, development,
happy schools, high schools,
Long An

ABSTRACT

Vietnam's Communist Party, State and Ministry of Education and Training are highly interested in building happy classrooms and happy schools, ensuring 3 core criteria: love, safety and respect. To build a happy school, first of all, it's essential to comprehensively and profoundly raise the school's collective awareness of a happy school. This article refers to the status of awareness among school managers, teachers and students about building happy schools in some high schools in Long An province. The research results show that the perceptions of school managers, teachers and students about happy schools and the role of happy schools range from agree to strongly agree; the factors affecting the building of happy schools are generally acknowledged, but there are still some limitations such as: administrators and teachers still reckon that building a happy school is mainly to serve students; the school's goals and missions in the process of building a happy school have not been fully understood by administrators and teachers. Therefore, the awareness of happy schools in high schools in Long An province needs more attention, along with the measures and support from the management at all levels.

1. Mở đầu

Xây dựng “Trường học hạnh phúc” (THHP) đã được Bộ GD-ĐT triển khai trên cả nước theo Công văn số 2033/BGDĐT-NGCBQLGD ngày 13/5/2019 về việc chỉ đạo triển khai Kế hoạch nâng cao năng lực ứng xử sư phạm, đạo đức nhà giáo. Một trong những nội dung quan trọng trong hai văn bản này là: Xây dựng mô hình điểm: “THHP - Thầy cô hạnh phúc - HS hạnh phúc”, trong đó lấy tiêu chí trường học không có hiện tượng vi phạm đạo đức nhà giáo là tiêu chí cốt lõi (Bộ GD-ĐT, 2019). Bên cạnh đó, ngày 12/11/2019, Công đoàn Giáo dục Việt Nam ban hành Công văn số 312/CĐN về việc hướng dẫn công đoàn các trường học tổ chức và tham gia xây dựng THHP theo “Kế hoạch nâng cao năng lực ứng xử sư phạm đạo đức nhà giáo người lao động đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới” với hai nội dung cụ thể: Tuyên truyền, phổ biến đến cán bộ nhà giáo người lao động trong các trường học mục đích, ý nghĩa của việc Công đoàn tham gia xây dựng THHP và Ban Chấp hành công đoàn cơ sở các trường học dựa trên các tiêu chí về THHP để cụ thể hóa và tổ chức, phối hợp triển khai thực hiện cho phù hợp với điều kiện nhà trường (Công đoàn Giáo dục Việt Nam, 2019).

Để thực hiện các chỉ đạo của cấp trên, Sở GD-ĐT Long An và Công đoàn ngành Giáo dục Long An phối hợp ban hành văn bản Hướng dẫn số 369/LT.SGDĐT-CĐN ngày 13/2/2020 về việc xây dựng THHP, yêu cầu các trường THPT trên địa bàn tỉnh Long An triển khai mô hình THHP phù hợp với từng đơn vị đảm bảo 03 tiêu chí cốt lõi: yêu thương, an toàn và tôn trọng. Việc triển khai này bước đầu đã gặt hái được những kết quả nhất định, tạo được sự ủng hộ của tập thể CBQL, GV, nhân viên và HS cùng chung tay xây dựng THHP. Lẽ đương nhiên, kết quả của việc xây dựng THHP cần được tìm hiểu, khảo sát, đánh giá nhằm phát hiện những tồn tại, từ đó các trường THPT có những cải tiến thỏa đáng. Trong đó, nhận thức của CBQL, GV và HS về THHP là vấn đề tiên quyết cần được làm rõ, bởi lẽ nhận thức có sâu sắc, THHP được hiểu đúng và đủ thì mới có thể có những hành động xây dựng THHP phù hợp.

Bài báo này đề cập thực trạng nhận thức của CBQL, GV và HS về xây dựng THHP tại các trường THPT tỉnh Long An.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Một số lý luận về xây dựng trường học hạnh phúc

2.1.1. Trường học hạnh phúc là gì?

Theo tác giả Đặng Hoàng Ngân (2019), “hạnh phúc” thường được mô tả với sự liên quan về cảm xúc tích cực và sự thoải mái trong cuộc sống. Khi bàn về sự hạnh phúc, đó là cảm nhận của bản thân trong thời điểm hiện tại, hoặc sự đề cập chung hơn về cách mỗi cá nhân cảm nhận về cuộc sống nói chung. Bormans (2019) định nghĩa hạnh phúc là “*mức độ mà một cá nhân tin rằng chất lượng tổng thể của cuộc sống của họ là thuận lợi về tổng thể*”. Hay “*Hạnh phúc là một trạng thái cảm xúc liên quan đến sự vui vẻ, hài lòng hoặc mãn nguyện*” (Nguyễn Thị Xuân Yên và cộng sự, 2023).

Từ những khái niệm trên, chúng tôi cho rằng: “*Hạnh phúc là trạng thái tâm lý liên quan đến cảm xúc tích cực thể hiện cả bên trong lẫn bên ngoài của con người*”.

“THHP” có thể hiểu là nơi không có bạo lực học đường, không có hành vi vi phạm đạo đức nhà giáo, không có những hành xử xúc phạm danh dự, nhân phẩm, thân thể nhà giáo và HS (Smith, 2009).

Tác giả Huỳnh Văn Sơn cho rằng: “*Hiểu theo cách chung nhất, THHP là môi trường chú trọng giảng dạy không chỉ giới hạn ở những điều HS cần và thiếu, mà còn phải hỗ trợ các em phát huy tối đa mọi tiềm năng, đặc biệt là niềm háng say học tập, sức khỏe thể chất và tinh thần khỏe mạnh*”. Ngoài ra, tác giả còn cho rằng: “*THHP là một không gian học đường thiết thực, thân thiện, an toàn; tạo điều kiện để HS được yêu thương, tôn trọng, được bảo vệ và được tạo điều kiện để thực hiện các quyền của mình, có nhận thức tích cực về các mối quan hệ trường học, được trải nghiệm những cảm xúc tích cực và thực hiện được những hành vi tích cực giúp mỗi cá nhân người học lẫn người dạy trong môi trường đó ý thức hơn về ý nghĩa và mục tiêu cuộc sống của mình; từ đó tăng cường sự hiểu biết, niềm tin vào bản thân, vào bạn bè và các mối quan hệ xã hội ở trường học, hướng đến một cộng đồng hạnh phúc ở cấp độ cá nhân lẫn xã hội*” (Anh Tú, 2023).

Chúng tôi cho rằng, THHP là không gian trường học thân thiện, nơi tạo điều kiện tối đa để toàn thể nhà trường cảm nhận được sự yêu thương, an toàn và tôn trọng trong quá trình thực hiện nhiệm vụ của mình.

Từ những quan điểm trên và dựa trên 03 tiêu chí xây dựng THHP, tác giả cho rằng THHP mang những nét cơ bản như: (1) Là nơi mà cả GV và HS đều cảm thấy hạnh phúc; (2) Là nơi mà các GV tìm được niềm đam mê, nhiệt huyết giảng dạy của mình; (3) Là nơi GV tích cực đưa ra các phương pháp dạy học chủ động, sáng tạo, luôn hỗ trợ, giúp đỡ học trò của mình trong quá trình học tập, thiết lập được mối quan hệ thân thiết, gắn bó và chia sẻ với HS; (4) Là nơi HS cảm thấy có hứng thú với những giờ học, không có áp lực, căng thẳng, mệt mỏi, được thỏa sức vui đùa, hòa đồng với bạn bè; (5) Là nơi không có bạo lực học đường, không có đánh nhau, xô xát giữa HS, những tai nạn đáng tiếc; (6) Là nơi GV được bảo vệ, tạo điều kiện phát triển bản thân, yên tâm công tác; (7) Là nơi không có những hành vi, lời lẽ vi phạm đạo đức xã hội, xúc phạm nhân phẩm, danh dự của nhà giáo; (8) Là nơi biết tôn trọng sự khác biệt, không áp đặt một cá nhân lên cái chung của tập thể.

2.1.2. Vai trò của xây dựng “Trường học hạnh phúc”

Theo Viện Tâm lý Việt - Pháp (2019): “*Xây dựng một THHP sẽ giúp các em HS có một môi trường học tập tốt nhất. Các em sẽ cảm thấy vui vẻ và hứng thú với việc đến trường hằng ngày, với những môn học, những bài giảng. Niềm đam mê vào tạo hứng thú trong học tập rất quan trọng đến kết quả học tập của HS. Nó giúp các em có thêm động lực, sự chủ động và tích cực, và không ngừng sáng tạo ra những giá trị mới, tiếp thu được những bài học mới. Đồng thời, việc HS có hứng thú với môn học sẽ giúp GV có thêm động lực giảng dạy và sáng tạo những phương pháp dạy học mới để các em hứng thú với môn học hơn nữa*”.

Trong giới hạn nghiên cứu của bài báo, tác giả đồng tình với ý kiến trên và phân tích vai trò của xây dựng THHP đối với GV và HS có vai trò sau: (1) Giúp các em HS có một môi trường học tập tốt nhất; (2) Giúp HS cảm thấy vui vẻ và hứng thú với việc đến trường hằng ngày, với những môn học, những bài giảng; (3) Giúp các em có thêm động lực, sự chủ động và tích cực, và không ngừng sáng tạo ra những giá trị mới, tiếp thu được những bài học mới; (4) Giúp GV có thêm động lực giảng dạy và sáng tạo những phương pháp dạy học mới; (5) Giúp GV làm tốt vai trò hỗ trợ và hỗ trợ sự phát triển của HS trong việc trở thành người có trách nhiệm và thành công; (6) Giúp GV phát huy triệt để năng lực và nghiệp vụ của bản thân trong sự nghiệp giáo dục.

2.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng trường học hạnh phúc

Dựa trên phân tích lý luận về xây dựng THHP và 03 tiêu chí về xây dựng trường THHP, tác giả cho rằng các yếu tố sau sẽ có những ảnh hưởng nhất định trong quá trình xây dựng THHP: (1) Sự quan tâm của các cấp quản lý về xây

dựng THHP; (2) Mục tiêu, sứ mệnh của nhà trường; (3) Nhận thức của CBQL, GV về xây dựng THHP; (4) Hệ thống văn bản pháp quy quy phạm pháp luật về xây dựng THHP (5) Năng lực xây dựng THHP của CBQL và GV; (6) Nguồn nhân lực cần thiết cho xây dựng THHP; (7) Cơ sở vật chất, thiết bị giáo dục đảm bảo xây dựng THHP; (8) Nguồn tài chính đáp ứng xây dựng THHP.

2.2. Kết quả khảo sát

2.2.1. Tổ chức khảo sát

a. Đối tượng, thời gian khảo sát: khảo sát 150 CBQL, GV và 300 HS THPT từ 24/5/2023 đến 10/6/2023.

b. Phạm vi khảo sát: Khảo sát bằng phiếu hỏi tại 06 Trường THPT trên địa bàn tỉnh Long An: THPT Tân Trụ, THPT Lê Quý Đôn, THPT Tân An, THCS&THPT Nguyễn Thị Một, THPT Nguyễn Đình Chiểu, THPT Mỹ Lạc.

c. Phương pháp khảo sát: Để thực hiện các nội dung nghiên cứu, chúng tôi tiến hành sử dụng các phương pháp nghiên cứu:

- Phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi: Sử dụng phiếu hỏi với các câu hỏi dành cho CBQL, GV và HS.

- Phương pháp phỏng vấn: Phỏng vấn 05 GV và 05 HS nhằm thu thập thông tin nhằm bổ sung cho dữ liệu khảo sát từ phương pháp điều tra bằng bảng hỏi để làm rõ nội dung khảo sát.

- Phương pháp thống kê toán học: Sử dụng phần mềm SPSS để nhập và xử lý số liệu.

Quy ước mã hoá và xử lý số liệu: Sau khi các phiếu hỏi điều tra thu về, chúng tôi tiến hành sử dụng phần mềm SPSS thống kê xử lý kết quả trên cơ sở mã hóa phiếu hỏi. Chúng tôi tiến hành xuất điểm trung bình (ĐTB) và hệ số tương quan, xác định các thang điểm những câu này như sau:

Bảng 1. Quy ước thang đo

Thang đo 5 mức độ (Giá trị khoảng cách = (Maximum - Minimum)/n = (5-1)/5 = 0.8)					
ĐTB	1.0 <ĐTB ≤ 1.8	1.8 <ĐTB ≤ 2.6	2.6 <ĐTB ≤ 3.4	3.4 <ĐTB ≤ 4.2	4.2 <ĐTB ≤ 5.0
Mức	Không ảnh hưởng	Phân vân	Ít	Nhiều	Rất nhiều
	Không đồng ý	Phân vân	Ít đồng ý	Đồng ý	Rất đồng ý

2.2.2. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh về trường học hạnh phúc tại các trường trung học phổ thông tỉnh Long An

Bảng 2. Nhận thức của CBQL, GV và HS về THHP tại các trường THPT tỉnh Long An

TT	Nội dung	CBQL, GV		HS		Hệ số tương quan
		ĐTB	Thứ bậc	ĐTB	Thứ bậc	
1	Là nơi mà cả GV và HS đều cảm thấy hạnh phúc	4.07	6	4.42	1	0.233
2	Là nơi mà các GV tìm được niềm đam mê, nhiệt huyết giảng dạy của mình	4.11	5	4.09	7	
3	Là nơi GV tích cực đưa ra các phương pháp dạy học chủ động, sáng tạo, luôn hỗ trợ, giúp đỡ học trò của mình trong quá trình học tập, thiết lập được mối quan hệ thân thiết, gắn bó và chia sẻ với HS	4.15	4	4.15	6	
4	Là nơi HS cảm thấy có hứng thú với những giờ học, không có áp lực, căng thẳng, mệt mỏi, được thỏa sức vui đùa, hòa đồng với bạn bè	4.29	2	4.36	2	
5	Là nơi không có bạo lực học đường, không có đánh nhau, xô xát giữa HS, những tai nạn đáng tiếc như tự tử vì áp lực	4.38	1	4.35	3	
6	Là nơi GV được bảo vệ, tạo điều kiện phát triển bản thân, yên tâm công tác	4.01	7	3.95	8	
7	Là nơi không có những hành vi, lời lẽ vi phạm đạo đức xã hội, xúc phạm nhân phẩm, danh dự của nhà giáo	3.94	8	4.20	5	
8	Là nơi biết tôn trọng sự khác biệt, không áp đặt một cá nhân lên cái chung của tập thể	4.25	3	4.24	4	
ĐTB chung		4.15		4.22		

Bảng 2 cho thấy, kết quả nhận thức về THHP tại các trường THPT tỉnh Long An được hai nhóm đối tượng khảo sát đánh giá ứng với thang điểm chuẩn mức đồng ý đến rất đồng ý với ĐTB lần lượt là 4.15 đến 4.22. Hệ số tương quan là 0.233, chứng tỏ không có sự khác biệt giữa hai nhóm đối tượng khảo sát. Với kết quả này, có thể thấy CBQL, GV và HS tại các trường THPT tỉnh Long An về cơ bản đã nhận thức tương đối đầy đủ về đặc trưng của THHP. Đây là điểm sáng trong nhận thức của tập thể nhà trường về THHP. Kết quả này sẽ trở thành nền tảng và cơ sở vững chắc để các trường THPT tỉnh Long An xây dựng THHP đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục trong tình hình mới.

Đầu tiên là nhận thức của CBQL và GV. CBQL và GV nhận thức các nội dung sau với ĐTB ứng với mức “rất đồng ý”: Là nơi HS cảm thấy có hứng thú với những giờ học, không có áp lực, căng thẳng, mệt mỏi, được thỏa sức vui đùa, hòa đồng với bạn bè (ĐTB = 4.29); Là nơi không có bạo lực học đường, không có đánh nhau, xô xát giữa HS, những tai nạn đáng tiếc như tự tử vì áp lực (ĐTB = 4.38); Là nơi biết tôn trọng sự khác biệt, không áp đặt một cá nhân lên cái chung của tập thể (ĐTB = 4.25). Đánh giá một cách chi tiết, chúng ta có thể thấy đây đều là những nét đặc trưng của THHP đối với HS. Trong khi đó, các đặc trưng của THHP đối với GV thì chỉ được nhận thức dừng ở mức “đồng ý” như: Là nơi mà cả GV và HS đều cảm thấy hạnh phúc (ĐTB = 4.07); Là nơi mà các GV tìm được niềm đam mê, nhiệt huyết giảng dạy của mình (ĐTB = 4.11); Là nơi GV tích cực đưa ra các phương pháp dạy học chủ động, sáng tạo, luôn hỗ trợ, giúp đỡ học trò của mình trong quá trình học tập, thiết lập được mối quan hệ thân thiết, gắn bó và chia sẻ với HS (ĐTB = 4.15); Là nơi GV được bảo vệ, tạo điều kiện phát triển bản thân, yên tâm công tác (ĐTB = 4.01); Là nơi không có những hành vi, lời lẽ vi phạm đạo đức xã hội, xúc phạm nhân phẩm, danh dự của nhà giáo (ĐTB = 3.94). Đây là thực trạng nhận thức về THHP đáng được các nhà quản lý trường THPT tỉnh Long An lưu tâm trong quá trình xây dựng THHP, bởi lẽ THHP cần được xây dựng để cả tập thể từ CBQL, GV, người lao động và HS đều cảm nhận hạnh phúc. Để làm rõ thực trạng này chúng tôi tiến hành phỏng vấn sâu, GV1 và GV 5 có cùng quan điểm xây dựng trường học chủ yếu trước hết cần đặt mục tiêu làm cho HS hạnh phúc lên trên hàng đầu, các em có hạnh phúc thì mới cố gắng học tập, sau đó mới đến sự hạnh phúc của những đối tượng khác. Chúng tôi đồng tình rằng HS có hạnh phúc thì sẽ đạt nhiều kết quả trong học tập nhưng chúng tôi cũng rất đề cao sự hạnh phúc của CBQL và GV trong nhà trường vì khi họ hạnh phúc thì họ mới có thể giải phóng năng lực của mình trong quản lý và giảng dạy nhằm hỗ trợ và hướng dẫn HS tìm tòi tri thức trong sự hạnh phúc. Đồng tình với quan điểm của chúng tôi, GV2 cho biết: *“Một THHP là một trường học mà ai trong đó cũng phải cảm thấy hạnh phúc mà cụ thể là lãnh đạo nhà trường hạnh phúc; GV, người lao động hạnh phúc và HS cũng phải hạnh phúc. Nếu những người tham gia vào giáo dục không hạnh phúc thì làm sao HS cảm thấy hạnh phúc được”*.

Kế đến là nhận thức của HS về THHP. Các em có nhận thức về THHP như sau: Là nơi mà cả GV và HS đều cảm thấy hạnh phúc (ĐTB = 4.42); Là nơi HS cảm thấy có hứng thú với những giờ học, không có áp lực, căng thẳng, mệt mỏi, được thỏa sức vui đùa, hòa đồng với bạn bè (ĐTB = 4.36); Là nơi không có bạo lực học đường, không có đánh nhau, xô xát giữa HS, những tai nạn đáng tiếc như tự tử vì áp lực (ĐTB = 4.35); Là nơi biết tôn trọng sự khác biệt, không áp đặt một cá nhân lên cái chung của tập thể (ĐTB = 4.24). Những nhận thức trên của HS về THHP đều ứng với mức “rất đồng ý”, các nội dung còn lại chỉ dừng mức “đồng ý”. Chúng ta có thể thấy sự nhận thức của HS có điểm tương đồng với nhận thức của CBQL và GV khi cả hai nhóm khảo sát đều đề cao nét đặc trưng của THHP đối với HS. Kết quả phỏng vấn HS1 cho biết: *“Em nghĩ trong một trường học thì HS cần được quan tâm hàng đầu, THHP thì càng phải như thế”*. Trong khi đó, HS3 lại có sự lo ngại rằng: *“GV đi dạy vừa đảm bảo cho HS hạnh phúc vừa đảm bảo HS đủ tri thức thì khó, đòi hỏi GV phải đầu tư rất nhiều vào chuyên môn, nghiệp vụ thì không biết lúc đó GV có hạnh phúc không?”*. Các ý kiến trên của các em phản ánh phần nào sự lo lắng cho GV của mình trong quá trình xây dựng THHP. Theo các tác giả, nhận thức này đóng vai trò rất quan trọng trong quá trình xây dựng THHP tại các trường THPT tỉnh Long An trong bối cảnh mới bởi hạnh phúc được tạo nên bởi sự tương tác các bên là như thế.

2.2.3. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh về vai trò của trường học hạnh phúc tại các trường trung học phổ thông tỉnh Long An

Bảng 3 cho thấy: kết quả nhận thức về vai trò của THHP tại các trường THPT tỉnh Long An của CBQL, GV và HS có ĐTB chung lần lượt là 4.00 và 4.25, ứng với thang điểm chuẩn lần lượt mức “đồng ý” và “rất đồng ý”, hệ số tương quan 0.24 (không có sự khác biệt giữa hai kết quả nhận thức). Nói cách khác, việc nhận thức về vai trò của THHP của hai nhóm đối tượng có những điểm nổi bật đáng để chúng ta ghi nhận. Kết quả của việc nhận thức này sẽ góp phần rất lớn trong việc thúc đẩy các trường THPT tỉnh Long An xây dựng THHP đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục trong tình hình mới.

Bảng 3. Nhận thức của CBQL, GV và HS về vai trò của THHP tại các trường THPT tỉnh Long An

TT	Vai trò	CBQL, GV		HS		Hệ số tương quan
		ĐTB	Thứ bậc	ĐTB	Thứ bậc	
1	Giúp HS có một môi trường học tập tốt nhất	4.30	2	4.41	3	0.24
2	Giúp HS cảm thấy vui vẻ và hứng thú với việc đến trường hằng ngày, với những môn học, những bài giảng	4.21	3	3.95	6	
3	Giúp HS có thêm động lực, sự chủ động và tích cực, và không ngừng sáng tạo ra những giá trị mới, tiếp thu được những bài học mới	4.34	1	4.08	5	
4	Giúp GV có thêm động lực giảng dạy và sáng tạo những phương pháp dạy học mới	3.61	6	4.15	4	
5	Giúp GV làm tốt vai trò hỗ trợ và hỗ trợ sự phát triển của HS trong việc trở thành người có trách nhiệm và thành công	3.90	4	4.42	2	
6	Giúp GV phát huy triệt để năng lực và nghiệp vụ của bản thân trong sự nghiệp giáo dục	3.62	5	4.48	1	
ĐTB chung		4.00		4.25		

Về phía nhận thức của CBQL và GV: nhóm khảo sát “rất đồng ý” với các vai trò của THHP mang lại cho HS như: Giúp HS có một môi trường học tập tốt nhất (ĐTB = 4.30); Giúp HS cảm thấy vui vẻ và hứng thú với việc đến trường hằng ngày, với những môn học, những bài giảng (ĐTB = 4.21); Giúp HS có thêm động lực, sự chủ động và tích cực, và không ngừng sáng tạo ra những giá trị mới, tiếp thu được những bài học mới (ĐTB = 4.34). Như vậy, có thể thấy vai trò của THHP đối với HS đã được CBQL và GV nhận thức khá đầy đủ, đặc biệt là trong lĩnh vực học tập. Dữ liệu phỏng vấn cũng cho thấy có hơn 1/2 GV tham gia phỏng vấn cho rằng việc xây dựng THHP trên cả nước nói chung và xây dựng THHP tại các trường THPT tỉnh Long An nói chung sẽ có tác động tích cực đối với HS là chủ yếu. Trong khi đó, các vai trò của THHP đối với GV chỉ được nhóm khảo sát nhận thức mức “đồng ý” với các ĐTB tương ứng cho từng nội dung khá “khiêm tốn” (dao động từ 3.61 đến 3.90). GV4 cho biết: “*Xây dựng THHP cần quan tâm đầu tiên đến HS có hạnh phúc hay không? CBQL và GV cũng cần có hạnh phúc nhưng có lẽ sự ưu tiên hàng đầu vẫn là HS. Đó là chưa kể đến khi CBQL và GV chưa được trang bị đầy đủ sự hiểu biết và nghiệp vụ, năng lực xây dựng THHP hay lớp học hạnh phúc thì họ sẽ gặp nhiều khó khăn, áp lực và lúng túng khi thực hiện*”. Với những nhận thức và chia sẻ trên, chúng tôi thiết nghĩ việc thực hiện xây dựng THHP tại các trường THPT tỉnh Long An cần được xuất phát từ nhận thức đến việc trang bị những năng lực, kỹ năng và nghiệp vụ cần thiết cho đội ngũ GV và CBQL.

Về phía nhận thức của HS: các em có nhận thức về vai trò của THHP lại có phần thiên về THHP sẽ mang lại những lợi ích cụ thể cho cả CBQL, GV và HS. Các vai trò được các em nhận thức đạt mức “rất đồng ý” với ĐTB tương đối cao là: Giúp các em HS có một môi trường học tập tốt nhất (ĐTB = 4.41); Giúp GV làm tốt vai trò hỗ trợ và hỗ trợ sự phát triển của HS trong việc trở thành người có trách nhiệm và thành công (ĐTB = 4.42); Giúp GV phát huy triệt để năng lực và nghiệp vụ của bản thân trong sự nghiệp giáo dục (ĐTB = 4.48). Như vậy, các em cho rằng THHP bên cạnh việc mang lại cho HS môi trường học tập tốt thì còn có vai trò rất lớn trong việc giúp GV làm tốt vai trò hỗ trợ HS trong học tập và giúp bản thân GV phát huy năng lực và nghiệp vụ của mình. Các nội dung còn lại dù được nhận thức ở mức “đồng ý”. Dù không được HS nhận thức nổi trội, song kết quả này cũng cho thấy đại bộ phận HS đã nhận thức các vai trò này tương đối đầy đủ. Bên cạnh đó, một số ít HS cần hiểu đúng hơn về vai trò mà THHP mang lại cho cả GV và HS.

Với kết quả phân tích trên, chúng tôi cho rằng nhận thức của CBQL, GV và HS về vai trò của THHP về cơ bản là tốt và đầy đủ, tuy nhiên nhận thức về vai trò của THHP đối với GV cần được các trường lưu tâm hơn nữa bằng các tác động thiết thực và khoa học trong tập thể nhà trường.

2.2.4. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng trường học hạnh phúc tại các trường trung học phổ thông tỉnh Long An

Kết quả nghiên cứu cho thấy, phần đông CBQL và GV có nhận thức tương đối đầy đủ về các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng THHP tại các trường THPT tỉnh Long An khi kết quả nhận thức có ĐTB chung ứng với thang điểm mức “nhiều” - 4.05, ĐTB cho từng yếu tố có ĐTB dao động từ 3.39 đến 4.43 (ứng với mức ít, nhiều và rất nhiều).

Chúng tôi thiết nghĩ đây đều là những yếu tố khách quan và chủ quan có ảnh hưởng rất lớn đến quá trình xây dựng THHP tại các trường THPT tỉnh Long An mà CBQL các cấp và các trường THPT trong tỉnh cần lưu tâm và cân nhắc nhằm nâng cao sức ảnh hưởng của các yếu tố trên đối với việc xây dựng THHP tại cơ sở mình một cách khoa học và phù hợp với những yêu cầu của đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục trong tình hình mới.

Bảng 4. Nhận thức của CBQL, GV về các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng THHP tại các trường THPT tỉnh Long An

TT	Yếu tố	ĐTB	Thứ bậc
1	Sự quan tâm của các cấp quản lí về xây dựng THHP	3.95	6
2	Mục tiêu, sứ mệnh của nhà trường	3.39	8
3	Nhận thức của CBQL, GV về xây dựng THHP	4.28	3
4	Hệ thống văn bản pháp quy quy phạm pháp luật về xây dựng THHP	4.43	1
5	Năng lực xây dựng THHP của CBQL và GV	4.39	2
6	Nguồn nhân lực cần thiết cho xây dựng THHP	4.13	4
7	Cơ sở vật chất, thiết bị giáo dục đảm bảo xây dựng THHP	4.03	5
8	Nguồn tài chính đáp ứng xây dựng THHP	3.82	7
ĐTB chung		4.05	

Đầu tiên, các yếu tố được nhận thức cao nhất mức “rất nhiều” có thể kể đến như: Nhận thức của CBQL, GV về xây dựng THHP (ĐTB = 4.28); Hệ thống văn bản pháp quy quy phạm pháp luật về xây dựng THHP (ĐTB = 4.43); Năng lực xây dựng THHP của CBQL và GV (ĐTB = 4.39). Với kết quả này, chúng ta có thể thấy CBQL và GV đặc biệt quan tâm và nhận thức cao sức ảnh hưởng của hệ thống các văn bản pháp quy quy phạm pháp luật về xây dựng THHP, sau đó là hai yếu tố chủ quan gồm nhận thức và năng lực của CBQL và GV trong xây dựng THHP. Theo GV 3 và GV 5 cho biết: “*Các cấp quản lí hiện nay chưa thực sự quyết liệt trong xây dựng THHP, điển hình rất ít quy định về xây dựng THHP. Công tác này còn mang màu sắc khuyến khích thực hiện tại các trường mà chưa đưa vào nội dung bắt buộc vì thế mỗi nơi, mỗi trường còn thực hiện chưa đồng bộ, thậm chí còn rất mơ hồ, chưa có sự hướng dẫn cụ thể*”. Bên cạnh đó, nhận thức và năng lực xây dựng THHP của CBQL và GV cũng còn nhiều bất cập cần giải quyết trong thực tế, cụ thể các GV cho biết có rất nhiều GV chưa được đi tập huấn nội dung có liên quan đến xây dựng THHP, họ chỉ được biết nhiều hơn thông qua các kênh thông tin đại chúng. Vì là kết quả của việc tự học, tự nghiên cứu nên kết quả đạt được nhiều khả năng không đồng nhất và khó phát triển được năng lực xây dựng THHP trong thực tiễn của CBQL và GV.

Tiếp đến là các yếu tố được nhận thức ảnh hưởng mức “nhiều”: Sự quan tâm của các cấp quản lí về xây dựng THHP (ĐTB= 3.95); Nguồn nhân lực cần thiết cho xây dựng THHP (ĐTB = 4.13); Cơ sở vật chất, thiết bị giáo dục đảm bảo xây dựng THHP (ĐTB = 4.03); Nguồn tài chính đáp ứng xây dựng THHP (ĐTB = 3.82). Dù được nhận thức mức nhiều nhưng chúng tôi nhận thấy các yếu tố này chưa thực sự được nhận thức một cách triệt để trong toàn thể nhóm khách thể khảo sát, một bộ phận CBQL và GV vẫn còn nhận thức chưa cao các yếu tố này trong quá trình xây dựng THHP tại các trường THPT tỉnh Long An.

Sau cùng là yếu tố Mục tiêu, sứ mệnh của nhà trường chỉ được nhận thức ứng với thang điểm mức ít. Đây cũng là nội dung được nhận thức thấp nhất, thứ bậc 8. Với kết quả này, chúng tôi có thể khẳng định yếu tố này chưa được đại bộ phận CBQL và GV tham gia khảo sát nhận thức sâu sắc và đầy đủ trong quá trình xây dựng THHP. Trong khi đó, việc xác định mục tiêu của nhà trường đáp ứng đòi hỏi của THHP có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, thể hiện sự sẵn sàng hành động của tập thể nhà trường trong xây dựng THHP, biến mục tiêu thành hiện thực. Một tuyên bố sứ mệnh về xây dựng THHP được khắc họa tốt sẽ thúc đẩy sự cống hiến và sức sáng tạo của tập thể nhà trường. Chúng tôi thiết nghĩ đây là yếu tố cần được các trường THPT tỉnh Long An đặc biệt quan tâm và nhận thức một cách toàn diện, không chỉ thể hiện bằng nhận thức mà còn cả về hành động thiết thực trong xây dựng mục tiêu và sứ mệnh của nhà trường gắn với xây dựng THHP trong bối cảnh mới.

3. Kết luận

CBQL, GV và HS nhận thức về THHP và vai trò của THHP tại các trường THPT tỉnh Long An thuộc mức đồng ý đến rất đồng ý, đồng thời các đối tượng khảo sát cũng cho rằng việc xây dựng THHP cũng chịu ảnh hưởng của nhiều yếu tố với mức độ từ nhiều đến rất nhiều. Kết quả này chứng minh nhận thức về xây dựng THHP của cả CBQL, GV và HS tại các trường THPT tỉnh Long An đã có những thành quả nhất định, tuy nhiên vẫn còn một số

bất cập, đơn cử như CBQL và GV có nhận thức xây dựng THHP chủ yếu để phục vụ cho HS, vai trò của THHP đối với các lực lượng khác chưa được rõ nét; một bộ phận GV còn cho rằng THHP ít có vai trò đối với GV hay yếu tố mục tiêu, sứ mệnh của nhà trường cũng chưa được nhận thức sâu sắc trong quá trình xây dựng THHP tại các trường phổ thông tỉnh Long An. Chính vì vậy, các trường THPT tỉnh Long An cần có những động thái tích cực để các thành viên trong trường nâng cao nhận thức hơn nữa về xây dựng THHP như về ý nghĩa, vai trò, cách thức,... trong xây dựng THHP đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục trong bối cảnh mới.

Tài liệu tham khảo

- Anh Tú (2023). *Xây dựng trường học hạnh phúc để mỗi chúng ta hạnh phúc hơn*. Báo Giáo dục và Thời đại. <https://giaoducthudo.giaoducthoidai.vn/xay-dung-truong-hoc-hanh-phuc-de-moi-chung-ta-hanh-phuc-hon-36266.html>
- Bộ GD-ĐT (2019). *Công văn số 2033/BGDĐT-NGCBQLGD ngày 13/5/2019 về việc chỉ đạo, triển khai Kế hoạch nâng cao năng lực ứng xử sư phạm, đạo đức nhà giáo*.
- Bormans, L. (2019). *Marea carte despre fericire*. București: Editura Litera.
- Công đoàn Giáo dục Việt Nam (2019). *Công văn số 312/CĐN ngày 12/11/2019 về việc hướng dẫn công đoàn các trường học tổ chức và tham gia xây dựng trường học hạnh phúc theo “Kế hoạch nâng cao năng lực ứng xử sư phạm đạo đức nhà giáo người lao động đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới”*.
- Đặng Hoàng Ngân (2019). *Ảnh hưởng của tiêu điểm kiểm soát đến cảm nhận hạnh phúc của sinh viên*. Luận án tiến sĩ Tâm lý học, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Nguyễn Thị Xuân Yên, Mai Mỹ Hạnh, Giang Thiên Vũ, Đỗ Công Nam, Cao Thành Tấn, ..., Bùi Hồng Quân (2023). *Tài liệu bồi dưỡng cán bộ quản lý cơ sở giáo dục và giáo viên Chuyên đề “xây dựng trường học hạnh phúc trong bối cảnh mới”*. Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.
- Smith, A. (2009). *Winning the H factor: The secrets of happy schools*. A&C Black.
- Sở GD-ĐT Long An, Công đoàn ngành Giáo dục Long An (2020). *Hướng dẫn số 369/LT.SGDĐT-CĐN ngày 13/02/2020 về việc xây dựng trường học hạnh phúc*.
- Viện Tâm lý Việt - Pháp (2019). *Vì sao cần phải xây dựng trường học hạnh phúc?* <https://tamlyvietphap.vn/tin-tuc/vi-sao-can-phai-xay-dung-truong-hoc-hanh-phuc-2269-32584-article.html>